

S. Sayısı : 22

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/260,278)

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı (1/260)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/913 - 6/2596

26 . IX . 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında olup Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 26 . IX . 1947 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

Hasan Saka

Gerekçe

15 000 000 liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki veren 4860 sayılı Kanuna göre yapılacak ödemeler için Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü Bütçesine yıl başında 5 000 000 lira ödenek konulmuştur.

Bilâhara muhtelif sebepler dolayısıyla ihtiyacın ancak (43) milyon lira harcanması suretiyle karşılanabileceği anlaşılmış ve gelecek yıllara geçici yüklenme yetkisi bu miktara, 1947 yılında ödenecek miktar da (8) milyona çıkarılmış bulunmaktadır.

İlişik kanun tasarısı, bütçeye konulan 5 000 000 liraya ilâveten 1947 yılında sarfı icabeden ve Hazinece yardım olarak sağlanan 3 000 000 liranın ödenek kaydını temin maksadiyle teklif olunmaktadır.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetveldeki 20 nci bölümün adı (4860 ve 5076 sayılı kanunlar gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 20 nci (4860 ve 5076 sayılı kanunlar gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı) bölümüne 3 000 000 lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Millî Savunma Bakanı
M. Bırsel

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Sırer

Ekonomi Bakanı
C. Ekin

Gümrük ve Tekel Bakanı
Ş. Adalan

Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

İçişleri Bakanı
M. H. Göle

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı
Güleki

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. B. Uz

Tarım Bakanı
T. Coşkan

Ticaret Bakanı
M. N. Gündüzalp

Çalışma Bakanı
T. B. Balta

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı (1/278)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 954, 6 - 3121

Y. XII 1947

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 27. XI. 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının, gerekçe ve ilişiğiyle birlikte bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla şerh ederim.

Başbakan
Hasan Saka

Gerekçe

Uçaklarla memleket iç ve dışından gelen yolcuların uğrak merkezi olan ve son zamanlarda yabancı memleketlerden gelen uçakların çokluğu yüzünden büyük bir ehemmiyet kesbeden Yeşilköy hava meydanında baraka halinde mevcut meydan binasının bu günkü ihtiyacı karşılamadığından yerli ve yabancı uçak yolcularının iyi bir şekilde barındırılması ve kanuni muamelelerin sıkıntısız geçmesi maksadıyla Bakanlığımıza bağlı Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü büt-

gesinden (112 000) lira bedel mukabilinde bir bina inşa edilmiştir.

Şu kadarki: Bu yeni binanın yolculara mahsus istirahat salonu ile zaruri ihtiyaçlarını temin edecek büfe gibi lüzumlu tefrişatın yapılması gerekmekte ise de 1947 mâlî yılı gider bütçesine bağlı (A) işaretli cetvelin 8 nci büro giderleri bölümünün 2 nci (Döşeme ve demirbaş) maddesiyle alınan ödenekle mevcut 19 tayyare meydanının bile en basit ihtiyaçları temin edilemediğinden Yeşilköy'de yaptırılan binaya lüzumlu olan demirbaş eşya alınamamış ve bu yüzden yeni yapılan bina servise açılmamıştır.

Memleketimizde nakliyatı havaîye anlaşması yapan ve yapmak isteyen Şirketlerin adedi 11 e çıkmıştır. Bu Havayolları ile kış mevsiminde uçaklarla yabancı memleketlerden gelecek yolcuların evvelki senelere nazaran daha çok olacağı ve bunların elyevm baraka halindeki binada barındırılmaları çok müşkül olacağından yeni binanın biran evvel açılması için en lüzumlu demirbaş eşya alınmak ve elyevm açık bulunan diğer meydanlarda memurlarımızın iş yapmasını temin için satın alınmasına katî zaruret hâsıl olan masa, sandalye ve yazı makinesi gibi en mübrem ihtiyaçları karşılamak üzere (35 000) liralık ödeneğe ihtiyaç bulunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri Dış Tasfiye Komisyonu tarafından topraklarımız dışında satılığa çıkarılan teçhizat ve malzeme fazlaları arasında lüzumlu malzemenin satın alınması için açılan 10 milyon dolârlık krediden Devlet Havayollarına isabet eden malzeme bedeli (692 079, 07) dolâra baliğ olmuştur.

Senevi % 2, 8 - 3 faizle on senede itfa edilecek ve 1 . VII . 1947 tarihinde tediye olunacak 1 nci taksitin karşılığı (69 207, 91) dolâr resülmal ve (16 402, 26) dolâr faiz olmak üzere toplamı (85 610, 17) dolârın bir dolâr 2. 8252) lira hesabıyla mukabili (241 865, 85) liranın taksit zamanında hazinece ödenmiş bulunduğundan bu paranın Devlet Havayolları bütçesinden hazine hesabına verilmesi gerekmektedir.

Tayyare meydanlarımızın birçoğu şehirden 10 - 20 kilometre uzakta bulunmasından dolayı şehir ve tayyare yolcuları ile irtibat temin etmek üzere telefon tesisatına ihtiyaç hâsıl olmaktadır. Bu meyanda Konya Tayyare meydanı için yaptırılan tesisatın 5 081 lira 53 kuruşa baliğ olduğu Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğünden alınan yazıdan anlaşılmıştır.

Bundan başka Ankara Merkezi ile Samsun, Urfa, Sivas tayyare meydanlarında yaptırılmakta olan telefon tesisleri için de 5 000 lira kadar bir paraya ihtiyaç hâsıl olduğundan bu suretle bu yıl sonuna kadar 10 000 liralık bir giderleri karşılanmaktadır.

Bundan başka: 1947 malî yılı içinde toplanacak gelir miktarı 1 700 000 lira tahmin edilmiş olduğundan tahsilât nispetinde verilecek % 5 komüsyon ücreti ile bazı masraflar karşılığı olarak 1947 malî yılı gider bütçesinin 19 ncu bölümü ile 100 000 liralık ödenek alınmış ve tahminat nispetinde tahsilât vâkı olduğu takdirde mevcut ödeneğin kâfi geleceği tabii ise de, yedi ay zarfında yapılan tahsilât miktarının tahmin edilen miktara yaklaşmış olmasına ve yıl sonuna kadar da gelir toplamının 2 500 000 liraya baliğ olacağı kuvvetle ümit edilmesine binaen bu sebeple verilecek % 5 komüsyon ücreti ile mevcut ödeneğin kâfi gelmiyeceği tahakkuk etmektedir.

Binaenaleyh, hem Yeşilköy'de yeni yaptırılan binanın tefrişi ve mevcut meydanlara lüzumlu demirbaş eşyanın alınması ve hem de tahsilât nispetinde verilecek komüsyon ücretinin karşılanması gerekmektedir.

1947 yılı bütçesine mevzu 17 nci (Meydanlar, istasyon binaları, hangar, atelye, yapma, kurma, kamulaştırma ve onarma işleri) bölümünden şimdiye kadar 300 000 liradan fazla sarfiyat yapılmış ve diğer yapılacak bazı meydan inşaatı ise Westinhouse firmasıyla akdedilen sözleşme gereğince yapılması kararlaştırılan hava meydanları vesair inşaatla muvazi yürümesini temin için idarece hazırlanan programın bu sene bir kısmının tatbik edilemeyeceği gözönüne alınarak bu bölümden arta kalacak ödenekten, 326 870 liralık kısmının düşülerek bu miktardan 30 000 lirasının 8 nci büro giderleri bölümünün 2 nci (Döşeme ve demirbaş) maddesine 10 000 lirasının 10 ncu bölümün 2 nci (Telefon ve başka haberleşme giderleri) maddesine, 241 870 lirasının 15 nci bölümün 2 nci (Satınalma) maddesine ve 40 000 lirasının da 19 ncu (Geri verilecek bilet ücretleriyle bilet satış komisyonları) bölümüne aktarılması için hazırlanan kanun tasarısı ilişik olarak sunulmuştur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 326 870 liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
H. Saka

Devlet Bakanı
Başb. Yardımcısı
Barutçu

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı
Münir Birsal

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı
Reşat Ş. Sırer

Ekonomi Bakanı
C. Ekin

Gümrük ve Tekel Bakanı
Ş. Adalan

Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

İçişleri Bakanı
M. H. Göle

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Bayındırlık Bakanı
Güleğ

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. B. Uz

Tarım Bakanı
T. Coşkan

Ticaret Bakanı
M. N. Gündüzalp

Çalışma
T. B. Baltı

Hükümetin teklifine bağlı cetvel

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Eklenen	Düşülen
17		Meydanlar, istasyon binaları, hangar, atelye, yapma, kurma, kamulaştırma ve onarma işleri		321 870
8	2	Döşeme ve demirbaş	30 000	
10	2	Telefon ve başka haberleşme giderleri	10 000	
15	2	Hava ve yer taşıtları satınalma bedeli	241 870	
19		Geri verilecek bilet ücretleriyle satış komisyonları	40 000	
			321 870	321 870

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/260, 1/278

Karar No. 11

15 . XII . 1947

Yüksek Başkanlığa

Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Başbakanlığın 26 . IX . 1947 tarihli ve 6/2595 sayılı ve yine 9 . XII . 1947 tarihli ve 6/3121 sayılı tezkere-leriyle Yüksek Meclise sunulan iki kanun tasarısı komisyonumuza havale buyurulmakla Hava-yolları Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Bu iki tasarıdan biri Genel Müdürlük 1947 yılı bütçesine 3 000 000 lira ek ödenek verilmesini sağlamaktadır. 4860 sayılı Kanun hava meydanları, limanları ve tesislerinin yapımı için Havayolları Genel Müdürlüğüne 15 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine yetki vermekte ve Genel Müdürlüğün 1947 yılı bütçesine de bu maksatla 5 000 000 lira ödenek konmuş bulunmaktadır.

Bilâhara Büyük Meclisçe kabul edilen 5076 sayılı Kanunla bu yetki 43 milyon liraya ve yıllık ödeme miktarı da 1947 yılında 8 ve müta-akıp yıllarda 12 milyon liraya çıkarılmış bulunduğundan yukarıda arzedildiği veçhile bu yıl bütçeye konmuş olan 5 milyon lira ödeneğin 8 milyona çıkarılması zarureti hâsıl olmuştur. Komisyonumuz kanuni gereklere uygun olan bu ödeneği aynıyle kabul etmiş bulunmaktadır.

İkinci tasarı yine 1947 yılı bütçesinin bazı bölümleri arasında 321 870 liralık bir aktarma yapılmasını istemektedir. Bu tasarıda, Yeşilköy'de yeni yapılmış bulunan hava istasyon binasının tefrişi için 30 000, telefon ve haberleşme giderleri için gereken 10 000 lira ve Hükümet gerekçesinde tafsilen açıklandığı veçhile Amerika'dan satın alınan tayyare ve malzemesinin 1947 yılında tediyesi meşrut ilk taksiti olan ve zamanında hazinece tediye edildiğinden dolayı Havayolları bütçesinden hazineye iadesi

gereken (241 870) lira ve idarenin servis hizmetlerine ait olup geri verilecek bilet ücretleriyle satış komisyonlarından tahakkuk eden ve 1947 yılı ödeneği dışında kalan (40 000) liranın ödenmesi istenmiştir.

Bu ödeneklerin karşılığı bütçenin 17 nci bölümünden temin edilmiştir. Bu bölüm, meydan, istasyon binası, hangar, atelye yapma, kamulaştırma ve onarma işlerini kapsamaktadır. Bu bölüme konan ödenekten bir kısmı bu yıl harcanmış ise de geri kalanı, yeni yapılan hava meydanlarına muvazi olarak hazırlanan programın bir kısmının bu yıl tatbiki mümkün görülmediğinden harcanamayacağı anlaşılmış ve bu suretle yukarıda adı geçen tertiplere aktarılmıştır. Aynıyle kabul edilmiş olan bu tasarıyla diğer tasarı birleştirilmek ve cetvelde bütçe geleneğine uygun bazı değişiklikler yapmak suretiyle yeniden hazırlanmıştır.

Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Mardin	Diyarbakır	Ankara
R. Erten	İ. H. Tıgrel	M. Eriş
Kâtip		
Ankara	Amasya	Ankara
F. Öymen	A. K. Yiğitoğlu	N. C. Akkerman
Ankara	Antalya	Aydın
C. Gölet	N. E. Sumer	Gl. R. Alpman
Bursa	Bursa	Diyarbakır
F. Bük	Dr. M. T. Simer	Ş. Uluğ
Eskişehir	Eskişehir	Kastamonu
Muhalifim	Muhalifim	M. Akalın
A. Oğuz	H. Polatkan	
Kırşehir	Kocaeli	Konya
Ş. Torgut	Dr. F. Ş. Bürge	S. Çumralı
Kütahya		Niğde
Muhalifim		R. Gürsoy
H. Gedik		

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

*Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı
Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde de-
ğişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı*

MADDE 1. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı tertipleri arasında 321 870 liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Devlet Havayolları Genel Müdürlüğü 1948 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetveldeki 20 nci bölümün adı (4860 ve

5076 sayılı kanunlar gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı) olarak değiştirilmiş ve bu bölüme (3 000 000) lira ek ödenek verilmiştir

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Bütçe Komisyonunun değişikliğine bağlı

CETVEL

B.	M.	Ödenğin çeşidi	Eklene	Düşülen
8		Büro giderleri		
	2	Döşeme ve demirbaş	30 000	
10		Posta, telefon ve telgraf ücret ve giderleri		
	2	Telefon ve başka haberleşme ücret ve giderleri	10 000	
15		Hava ve yer taşıtları giderleri		
	2	Satınalma	241 870	
17		Meydanlar ve istasyon binaları, hangar ve atelye yapma, kurma, kamulaştırma ve onarma işleri		321 870
19		Geri verilecek bilet ücretleriyle bilet satış komisyonları	40 000	
		Toplam	321 870	321 870